

فارسی ۲

۱- معنای همهی واژگان گزینهی در برابر آن‌ها صحیح است.

(۱) هیئت (ظاهر) - دریابست (ضرورت) - بختک (کابوس‌وار) - غیرت (تعصّب)

(۲) بُعد (دوری) - کافی (کفایت) - میثاق (عهد استوار) - سرسام (ورم مغز)

(۳) تیره‌رای (بداندیش) - مرشد (پیشوا) - گراف (بیهوده) - افسر (تاج)

(۴) رایت (بیرق) - سیماب (جیوه) - تازیک (غیر ترک) - نمد (پارچه‌ای از پوست)

۲- معنای چند واژه در کمانک برابر آن نادرست است؟

«سبک‌سری (فرومایه) - صنف (گونه) - خصال (خوی) - زریاره (قراضه‌ی سگه) - توفیق (سازگار گردانیدن) - درایت (آگاهی) - وقفه (درنگ)

- همت (اراده) - ولایات (خطه‌ها) - اقبال (پشت کردن)»

(۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴) پنج

۳- نام اثر چند هنرمند در برابر آن درست است؟

«جامی (تذکره‌الاولیا) - اصغر رباط جزی (عباس میرزا، آغازگری تنها) - وحشی بافقی (فرهاد و شیرین) - تاریخ بیهقی (ابوالفضل بیهقی) -

عطار (اسرار نامه) - محمدبن منور (اسرار التوحید) - نجم‌الدین رازی (مرصاد العباد)»

(۱) شش (۲) چهار (۳) پنج (۴) سه

۴- در همهی عبارات به استثنای غلط املائی وجود دارد.

(۱) شیخ گفت آفت صوفیان در صحبت کودکان است و در معاشرت ازداد و در رفیقی زنان.

(۲) پایم آماس گرفت، بیرون نکردم همچنان لنگان لنگان به مکه رسیدم و حج بگزاردم.

(۳) سالک راه بلا و ملامت بود. در اسرار و توحید نظر عزیز داشت و روشی کامل و ریاضات و کرامات.

(۴) طایفه‌ای را دیدم که در ترجیه دین و تفضیل مذهب خویش سخن می‌گفتند و گرد نفی مخالفان می‌گشتند.

۵- در کدام بیت تعداد غلط املائی بیشتر است؟

(۱) به علم این بود اندر جهان سلاح و فساد / به حکم این رود اندر جهان قضا و غدر

(۲) درکش رمیدگان را محنت رسیدگان را / زان جذبه‌های جانی ای جذبه‌ی تو قالب

(۳) شاه قاضی خسرو گیتی‌ستان / آن‌که از شمشیر او خون می‌چکید

(۴) هین خمش کن تا بگوید ترجمان / کز مرّت سوی اعزاز آمدیم

۶- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«آبی‌ست که سرچشمه‌اش از آتش سینه است / اشکم که از این دیده‌ی گریان به در آید»

(۱) تضاد - تشبیه - استعاره (۲) استعاره - تناقض - واج‌آرایی (۳) واج‌آرایی - تشخیص - کنایه (۴) مجاز - کنایه - تضاد

۷- آرایه‌ی مقابل کدام بیت تماماً درست است؟

(۱) شربت از دست دلارام چه شیرین و چه تلخ / بده ای دوست که مستسقی (آب خواه) از آن تشنه‌تر است: (تضاد - حس آمیزی)

(۲) ز افراسیاب دهر خراب است ملک دل / دردا که زور رستم دستان نیافتم: (تشبیه - استعاره)

(۳) نالم چو ز آب، آتش و جوشم چو ز آتش، آب / تا دل در آب و آتش آن نازنین گریخت: (تناقض - ابهام)

(۴) نه تو را بگفتم ای دل که سر وفا ندارد؟ / به طمع ز دست رفتی و به پای درفکندت: (مجاز - تشخیص)

۸- آرایه‌های «تشبیه - کنایه - استعاره - حس آمیزی - جناس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف) به لاله‌زار و گلستان نمی‌رود دل من / که یاد دوست گلستان و لاله‌زار من است

ب) نه بوی گل نه رنگ لاله از جا می‌برد ما را / به گلشن لذت ترک تماشا می‌برد ما را

ج) جنون ناتوان را خموشی می‌دهد شهرت / به غیر از بو صدایی نیست زنجیر رگ گل را

د) عاشق گریختن نتواند که دست شوق / هر جا که می‌رود متعلق به دامن است

ه) چون در دل شیرین نکند کار چه حاصل؟ / کز ناله‌ی فرهاد دل سنگ شود آب

(۱) الف - ج - د - ب - ه (۲) ج - ب - د - ه - الف (۳) ج - ه - الف - ب - د (۴) الف - د - ه - ج - ب

۹- وابسته‌های ذکر شده در برابر همه‌ی ابیات به استثنای در آن بیت به کار رفته است.

- ۱) نظر کردن به درویشان منافی بزرگی نیست / سلیمان با چنان حشمت نظرها بود با مورث (صفت اشاره)
- ۲) بخت و رای و زور و زر بودم دریغ / کاندرا این غم، هر چهار از دست رفت (صفت شمارشی)
- ۳) نیست بر لوح دلم جز الف قامت یار / چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم (صفت مبهم)
- ۴) به مرگ خواجه فلان هیچ گم نگشت جهان / که قائمست مقامش نتیجه‌ی قابل (شاخص)

۱۰- در کدام بیت شیوه‌ی بلاغی دیده نمی‌شود؟

- ۱) بخت این کند که رای تو با ما یکی شود / تا بشنود حسود و بر او ناوکی شود
- ۲) تا نپنداری که با دیگر کسم خاطر خوش است / ظاهرم با جمع و خاطر جای دیگر می‌شود
- ۳) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند / پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید
- ۴) هفته‌ای می‌رود از عمر و به ده روز کشید / کز گلستان صفا بوی وفایی ندمید

۱۱- تعداد نقش تبعی در کدام بیت بیشتر است؟

- ۱) از شکست آرزو هر لحظه دل را ماتی است / عشق کو کاین شیشه‌ها را جمله یک‌جا بشکند؟
- ۲) به بستان جان تا گلی هست پروین / تو خود باغبانی کن این بوستان را
- ۳) ما سیه گلیمان را جز بلا نمی‌شاید / بر دل بهایی نه هر بلا که بتوانی
- ۴) با تو یاران همه در ناز و نعیم / من گنه کارم از آن می‌سوزم

۱۲- در کدام بیت بیش از یک جمله‌ی مرکب دیده می‌شود؟

- ۱) بخت باز آید از آن در که یکی چون تو در آید / روی میمون تو دیدن در دولت بگشاید
- ۲) توانگرا در رحمت به روی درویشان / میند گر تو ببندی، خدای بگشاید
- ۳) گر به سر می‌گردم از بیچارگی عییم مکن / چون تو چوگان می‌زنی جرمی نباشد گوی را
- ۴) در عقل نمی‌گنجد در وهم نمی‌آید / کز تخم بنی‌آدم فرزند پری زاید

۱۳- هسته‌ی گروه مفعولی کدام بیت نادرست مشخص شده است؟

- ۱) آمدش ملاتکه در وقت قبض روح / چون بنگریم دیده‌ی ما خون فشان شود
- ۲) با دوستان مشفق و یاران مهربان / بنشسته و شراب مروّق کشیده‌گیر
- ۳) گرت هزار بدیع الجمال پیش آید / ببین و بگذر و خاطر به هیچ کس مسپار
- ۴) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار

۱۴- بیت زیر با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

«بخت جوان یار ما دادن جان کار ما / قافله سالار ما فخر جهان مصطفاست»

- ۱) گر به خوی مصطفی پیوست خواهی جانان را / پس ببااید دل ز ناپاکان و بی‌باکان برید
- ۲) چو دولت بایدم تحمید ذات مصطفی گویم / که در دریوزه، صوفی گرد اصحاب کرم گردد (دریوزه = گدایی)
- ۳) سرمه‌ی دیده ز خاک در احمد سازند / تا لقای ملک‌العرش تعالی بینند
- ۴) زبان بسته به مدح محمد آرد نطق / که نخل خشک پی مریم آورد خرما

۱۵- مفهوم کدام بیت دور تر است؟

- ۱) دل در جهان میند که دوران روزگار / هر روز بر سری نهد این تاج خسروی
- ۲) به آن چه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواهد گذشت بر بغداد
- ۳) جهان بر آب نهاده است و زندگی بر باد / غلام همّت آنم که دل بر او نهاد
- ۴) به نوبت‌اند ملوک اندر این سپنج سرای / خدای عزوجل راست ملک بی‌پایان

۱۶- عبارت زیر با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

«مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.»

- ۱) در شب ابرگین غم مشعله‌ها درآوری / در دل تنگ پر گره پنجره باز می‌کنی
- ۲) مرغ کآب شور باشد مسکنش / او چه داند جای آب روشنش؟
- ۳) تا تو تاریک و ملول و تیره‌ای / دان که با دیو لعین همشیره‌ای
- ۴) تلخ و شیرین زین نظر ناید پدید / از دریچه‌ی عاقبت دانند دید

۱۷- کدام دو بیت با یکدیگر تناسب معنایی دارند؟

- ۱) خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره‌رایی
دل عقل از جلال او تیره / عقل جان با کمال او تیره
- ۲) به نام چاشنی‌بخش زبان‌ها / حلاوت‌سنج معنی در بیان‌ها
مکن بی‌بهره یا رب از قبول دل بیانم را / به زهر چشم خوبان آب ده تیغ زبانم را
- ۳) به ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم
ز بسیار آمدن عزت بکاهد / چو کم بینند خاطر بیش خواهد
- ۴) در ناپسته‌ی احسان گشاده‌ست / به هر کس آن چه می‌بایست داده‌ست
آن که هفت اقلیم عالم را نهاد / هر کسی را هر چه لایق بود داد

۱۸- مفهوم آیه‌ی «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ» در کدام بیت دیده نمی‌شود؟

- ۱) قابل بار امانت‌ها مگو آسان شدیم / سرکشی‌ها خاک شد تا صورت انسان شدیم
- ۲) کسی کاو محرم سرّ خدا نیست / امانت را بدو دادن روا نیست
- ۳) فلک خمیده نگاهش به من که با تن چون دوک / چگونه بار امانت نشانده‌اند به دوشم
- ۴) غیر انسان کسش نکرد قبول / زان که انسان ظلوم بود و جهول

۱۹- پیام عبارت «اهل صلح و سازش بود. همین حالت صلح و یگانگی با عشق و حقیقت، او را بردباری عظیم و تحمل بخشید، طوری که طعن و

ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد.» در کدام بیت دیده می‌شود؟

- ۱) درختی که پیوسته بارش خوری / تحمل کن آن‌گه که خارش خوری
- ۲) تحمل کن ای ناتوان از قوی / که روزی توان‌تر از وی شوی
- ۳) به زیر تیغ فشردیم پای خود چندان / که کوه بست کمر پیش بردباری‌ها
- ۴) هر که بخراشدت جگر به جفا / همچو کان کریم زر بخشش

۲۰- بیت زیر با کدام بیت تقابل معنایی دارد؟

«یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسئله‌ها را»

- ۱) در غم‌کده‌ی هستی بر کوچ‌هی مستی زن / کاین راه به هشیاری هموار نمی‌گردد
- ۲) نه دل ز عالم پر وحشت آرمیده مرا / که پیچ و تاب به زنجیرها کشیده مرا
- ۳) هر مشکلی که هست گرفتم گشود عقل / ره در حقیقت دل انسان که می‌برد؟
- ۴) خرد ره نمایندت زی خشنودیش (= خشنودی) / ازیرا خرد بس مبارک عصاست